

UCHWAŁA NR XLV/760/18
SEJMIKU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO
z dnia 28 maja 2018 r.

w sprawie **wyróżnienia Nagrodą Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae**

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2018 r. poz. 913), § 15 ust. 2 pkt 18 Statutu Województwa Kujawsko-Pomorskiego, stanowiącego załącznik do uchwały Nr 72/99 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 marca 1999 r. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. z 2008 r. Nr 158, poz. 2465, z 2015 r., poz. 283 i poz. 2595) oraz § 2 ust. 2 i 3 oraz § 6 uchwały Nr XLIII/1142/2010 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 1 marca 2010 r. w sprawie ustanowienia tytułu Honorowego Obywatela Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Nagrody Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae oraz zasad i trybu ich nadawania. (Dz. Urz. Woj. Kuj.-Pom. Nr 73, poz. 814), na wniosek Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego, uchwala się, co następuje:

§ 1. Wyróżnić **Oddział Bydgosko-Toruński Stowarzyszenia Twórców Ludowych** Nagrodą Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego i Marszałkowi Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Oddział Bydgosko-Toruński Stowarzyszenia Twórców Ludowych jest jednym z 23 regionalnych oddziałów stowarzyszenia, którego celem statutowym jest twórcze kultywowanie tradycji kultury ludowej we wszystkich dziedzinach i rodzajach plastyki, folkloru i literatury ludowej, popularyzacja najwartościowszych przejawów artystycznej twórczości ludowej, roztaczanie opieki nad twórcami ludowymi oraz ich reprezentacja.

Oddział powstał 1 października 1988 r. w Bydgoszczy. Na zjazd założycielski, który odbył się w Wojewódzkim Domu Kultury w Bydgoszczy, przybyło 64 twórców z ówczesnego województwa bydgoskiego. Pierwszym prezesem Oddziału została ceniona hafciarka kujawska i animatorka kultury ze Sławska Wielkiego - Maria Patyk, która tę funkcję sprawowała przez następne 17 lat. Opiekunem Oddziału od początku była Wanda Szkulmowska, która w Wydziale Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy w latach 1956-1988 zajmowała się m.in. społecznym ruchem kulturalnym, upowszechnianiem kultury i mecenatem nad sztuką ludową. Na jej wiedzę, doświadczenie i wielką życzliwość twórcy ludowi mogą liczyć do dziś.

Wsparcie merytoryczne przez wszystkie lata zapewniła Oddziałowi bliska współpraca z muzeami, a szczególnie z Muzeum Etnograficznym im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu, Muzeum Okręgowym im. Leona Wyczółkowskiego w Bydgoszczy (które od 1991 r. użycza siedziby Oddziałowi), Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku oraz Muzeum Historyczno-Etnograficznym w Chojnicach. Współpracowano także z muzeami regionalnymi.

Działalność Bydgosko-Toruńskiego Oddziału STL koncentruje się na utrwalaniu, zachowaniu i promowaniu tradycyjnych walorów sztuki i rękodzieła ludowego, dbaniu o walory artystyczne i technikę wykonywanych prac oraz na opiece merytorycznej i socjalnej nad twórcami ludowymi.

Oddział był i jest inicjatorem oraz współrealizatorem wielu różnorodnych przedsięwzięć, które pozwalają na wyłonienie i zachowanie oryginalnych oraz wartościowych dzieł twórców ludowych oraz stanowią motywację do podnoszenia poziomu prac i kontynuacji tradycji. Na szczególnie uznanie zasługuje zaangażowanie Oddziału w organizację Konkursu Sztuki Ludowej Pałuk, będącego najstarszą tego typu inicjatywą w Polsce. Co roku uczestniczy w nim liczna grupa twórców profesjonalnych i amatorów. W 2018 r. w Szubińskim Domu Kultury odbyła się jego 56 edycja. Również nieocenione jest zaangażowanie Oddziału w realizację Konkursu Aktywności Artystycznej Twórców Ludowych, będącego jednym z podstawowych instrumentów opieki Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego nad twórczością ludową. Kontynuuje tradycje przyznawanych od lat 70-tych „stypendiów” dla twórców ludowych, które oprócz wymiaru materialnego miały na celu motywację twórców do systematycznej działalności twórczej i społecznej na rzecz swych środowisk. Od 18 lat konkurs ten jest współorganizowany przez Muzeum Etnograficzne im. Marii Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Oddział Bydgosko-Toruński i Włocławski STL. Jest on jedyną formą uznania i nagradzania twórców ludowych z naszego województwa we wszystkich dziedzinach aktywności twórczej, którzy dziełami swego talentu i wyobraźni wzbogacają dziedzictwo kulturowe naszego regionu i kraju. Ocenie podlega autentyczna aktywność twórcza - udział w kiermaszach, wystawach, warsztatach oraz przekazywanie młodemu pokoleniu umiejętności. Dzięki niemu corocznie nagrodami finansowymi uhonorowywanych jest grupa ponad 120 najbardziej aktywnych twórców ludowych z województwa kujawsko-pomorskiego.

Ponadto Oddział aktywnie współpracuje ze szkołami i instytucjami kultury, w których organizowane są warsztaty i pokazy. Zachęca twórców do udziału w wystawach,

kiermaszach, jarmarkach, imprezach okolicznościowych zarówno regionalnych jak i ogólnopolskich.

Od 1975 r. współorganizuje coroczne zjazdy twórców ludowych w Żninie, które przyczyniają się do integracji środowiska twórców ludowych oraz są doskonałym forum wymiany doświadczeń i podsumowania rocznej działalności.

Świadectwem aktywności twórców z regionu są zdobywane nagrody i wyróżnienia. Członkowie Oddziału są m.in. laureatami prestiżowej Nagrody im Oskara Kolberga "Za zasługi dla kultury ludowej", przyznawanej za dokonania twórcze, artystyczne, naukowe oraz działalność wspierającą tradycyjną kulturę regionalną. Otrzymali ją Klara Prillowa - rzeźbiarka z Kcyni, Antoni Chynek - z rzeźbiarz z Gniewkowa, Józef Chełmowski - rzeźbiarz z Brus, Maria Patyk - hafciarka ze Sławska Wielkiego, Honorata Bloch - hafciarka z Tucholi, Ignacy Antosz- poeta z Krotomierza, Piotr Woliński - rzeźbiarz z Kcyni, Stanisława Betyna – hafciarka z Tucholi.

W ciągu 30 lat swojej aktywnej działalności Oddział stał się godną i kreatywną reprezentacją środowiska twórców ludowych. Aktualnie liczy 132 członków, z tego 22 osoby reprezentują Ziemię Chełmińska, 55 osób Bory Tucholskie, 15 osób Pałuki, 15 osób Kujawy i 25 osób Kaszuby. Od 2005 r. funkcję prezesa Oddziału pełni Zygmunt Kędziński - rzeźbiarz z Borów Tucholskich. We władzach Oddziału są również Henryka Derezińska - hafciarka z Kujaw oraz Małgorzata Bołka reprezentująca zdobnictwo Pałuk.

Nadanie Nagrody Województwa Kujawsko-Pomorskiego Stella Copernicana Cuiaviae et Pomeraniae przez Sejmik Województwa w 30-rocznicę powstania Bydgosko-Toruńskiego Stowarzyszenia Twórców Ludowych będzie szczególnym wyrazem uznania dla całokształtu działań twórców ludowych, których twórcza aktywność i umiłowanie tradycji sprawiają, że sztuka ludowa jest trwale i pięknie obecna w kulturalnym pejzażu województwa i w życiu jego mieszkańców.